

Vreme: 05.07.2026 18:31

Medij: b92.net

Link: <https://www.b92.net/biz/svet/vesti/247710/uvoz-ruskog-gasa-u-eu-u-porastu-ove-godine/vest>

Autori: Capital.ba

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi)

Naslov: EU poručuje jedno, brojke pokazuju drugo: Uvoz ruskog gasa u porastu

3480

Uvoz gasa iz Rusije, uprkos dogovoru [Evropske unije](#) da odustane od tog izvora, rastao je u prvim mesecima ove godine u odnosu na prošlu godinu.

Ruski tečni prirodni gas (LNG) nastavlja da dolazi preko Španije, Francuske, Belgije i Holandije, dok su isporuke gasovodima koncentrisane na Mađarsku, Slovačku i Grčku. Prema planu [EU](#), ruski gas bi trebalo da prestane da dolazi od naredne godine, uz izuzetke za Mađarsku i Slovačku. Prema izveštaju evropske agencije koja okuplja nacionalne energetske regulatore ACER, ove godine je uvoz ruskog gasa gasovodima povećan sedam odsto u odnosu na prve mesece 2025, dok je kod LNG-a rast iznosio 11 odsto. Posebno je uvoz LNG-a pojačan nakon marta. Izveštaj ACER-a odnosi se na period od početka godine do kraja maja. ACER je zadužen da objavi dva godišnja izveštaja o stanju sa uvozom ruskog gasa, početkom jula ove i početkom jula naredne godine. Prema oceni te agencije, uvoz je povećan jer dobavljači ubrzavaju isporuke prema postojećim ugovorima prije nego što zabrana uvoza stupi na snagu. Novi ugovori o uvozu gasa iz Rusije praktično su zabranjeni od marta ove godine, dok bi stari trebalo postepeno da isteknu tokom 2027, kako bi se izbegli tržišni poremećaji. Postojeći ugovori predstavljaju tržišno snabdevanje od 45 do 55 milijardi kubnih metara godišnje. Pre početka rata u Ukrajini, Rusija je [EU](#) isporučivala od 150 do 157 milijardi kubnih metara gasa godišnje. ACER ističe da povećanje uvoza ove godine nikako ne znači da sankcije ne deluju ili da se zaobilaze pravila [EU](#). Dodatni faktor ove godine za ubrzavanje dogovorenih isporuka iz Rusije bio je i rat na Bliskom istoku. Analitičar za LNG tržište u kompaniji Kpler Ronald Pinto saglasan je sa ocenama ACER-a. "Suočeni sa poremećajima na globalnom tržištu LNG-a, evropski tržišni akteri oslanjali su se na dostupne izvore, koristeći u potpunosti fleksibilnost koja postoji u okviru postojećih ugovora", kazao je za [Euronews](#). On je dodao da je u junu došlo do blagog godišnjeg pada uvoza gasovodima, što je komercijalna reakcija na zabranu takvog uvoza na osnovu kratkoročnih ugovora, koja je stupila na snagu 17. juna. "To može ukazivati na to da su tržišni učesnici počeli da smanjuju svoju izloženost u kontekstu postepenog napuštanja ruskog gasa", kazao je Pinto. Trenutno ruski gas zadovoljava 12 odsto potreba [EU](#), ali ta zavisnost nije ravnomerno raspoređena, već je usmerena na manji broj država. U 2024. godini Mađarska i Slovačka su ruskim gasom pokrivale 70 do 80 odsto potreba, a Grčka od 50 do 55 odsto. Sada izazov nije dostupnost gasa koji bi zamenio ruski, već pitanje da li će infrastruktura moći dovoljno kvalitetno da odgovori kako bi se srednjoevropske zemlje snabdevale iz drugih pravaca. Jedan od takvih pravaca je onaj koji dolazi iz Hrvatske preko LNG terminala na Krku, čiji je kapacitet nešto veći od šest milijardi kubnih metara godišnje. Problem kod uvoza LNG-a iz SAD i sa Bliskog istoka predstavljaju pravila [EU](#) o metanu, koja od proizvođača tog gasa traže da plate određene naknade zbog zagađenja povezanog sa proizvodnjom. Amerikanci su zapretili da će smanjiti isporuke LNG-a Evropi ako ta pravila ostanu na snazi u sadašnjem obliku. [EU](#) računa na veću rumunsku proizvodnju u Crnom moru, kao i na uvoz južnim koridorom iz Azerbejdžana. ACER zaključuje da prave ekonomske posledice odustajanja od ruskog gasa tek treba osetiti. Zabrana uvoza ruskog LNG-a stupa na snagu u januaru naredne godine, a zabrana uvoza gasovodima od septembra 2027.

